

TEOLOGIA – IMIONA BOGA*

IMIONA	ZNACZENIE/ISTOTA IMIENIA	ODNOŚNIKI BIBLIJNE
Jahwe	Samoistny. Niektórzy uważają, że imię to podkreśla ontologiczny charakter Boga: „JESTEM, KTÓRY JESTEM”; inni twierdzą, że określa ono wierność Boga: „Jestem (lub będę) tym, kim zawsze byłem”, lub „Będę tym, kim będę”. Jest to imię własne Boga.	<i>2 Moj. 3:14-15; 1 Moj. 12:8; 13:4; 26:25; 2 Moj. 6:3; 7; 20:2; 33:19; 34:5-7; Ps. 68:4; 76:1; Jer. 31:31-34</i>
Jahwe Yireh	Jahwe zaopatrzy	<i>1 Moj. 22:8-14</i>
Jahwe Nissi	Jahwe jest moim sztandarem	<i>2 Moj. 17:15</i>
Jahwe Szalom	Jahwe jest pokojem	<i>Sędz. 6:24</i>
Jahwe Sabbaot	Jahwe zastępów (armii)	<i>1 Sam. 1:3; 17:45; Ps. 24:10; 46:7,11</i>
Jahwe Makkaddeszem	Jahwe, który poświęca	<i>2 Moj. 31:13</i>
Jahwe Raah	Jahwe jest moim pasterzem	<i>Ps. 23:1</i>
Jahwe Tsidkenu	Jahwe naszą sprawiedliwością	<i>Jer. 23:6; 33:16</i>
Jahwe El Gemolah	Jahwe Bogiem odpłaty	<i>Jer. 51:56</i>
Jahwe Nakeh	Jahwe, który uderza	<i>Ezech. 7:9</i>
Jahwe Szamma	Jahwe, który jest obecny (który zamieszkuje)	<i>Ezech. 48:35</i>
Jahwe Rafa	Jahwe, który leczy	<i>2 Moj. 15:26</i>
Jahwe Elohim	Jahwe. Potężny	<i>Sędz. 5:3; Iz. 17:6</i>
Adonai	Pan, Mistrz, imię Boga używane zamiast Jahwe, gdyż imię własne Boga uznano za zbyt święte, aby je wymawiać.	<i>2 Moj. 4:10-12; Joz. 7:8-11</i>
Elohim	Potężny; liczba mnoga, zazwyczaj w nawiązaniu do jego majestatu lub Trójcy	<i>1 Moj. 1:1, 26-27; 3:5; 31:13; 5 Moj. 5:9; 6:4; Ps. 5:7; 86:15; 100:3</i>
El Elion	Najwyższy (dosłownie najmocniejszy, Potężny)	<i>1 Moj. 14:18; 4 Moj. 24:16; Iz. 14:13-14</i>

El Roi	Potężny, który widzi	<i>1 Moj. 16:13</i>
El Szaddaj	Wszechmogący Bóg	<i>1 Moj. 17:1-20</i>
El Olam	Wieczny Bóg lub Bóg wieczności	<i>1 Moj. 21:33; Iz. 40:28</i>
El Elohe Izrael	Bóg, Bóg Izraela	<i>1 Moj. 33:20</i>
Jezua	Jezus, Jahwe jest zbawicielem lub Jahwe jest zbawieniem	<i>Mat. 16:13-16; Jan 6:42; Dz. 2:36; Tyt. 2:13; II Pt. 1:11</i>
Christos	Chrystus, Mesjasz, Namaszczony	<i>Mat. 16:13-16; Jan 1:41; 20:31; Dz. 2:36; Rzym. 6:23; Tyt. 2:13; 2 Pt. 1:11</i>
Kyrios	Pan, Mistrz	<i>Łk. 1:46; Dz. 2:36; Judy 4</i>
Soter	Zbawiciel, ten, który wybawia przed niebezpieczeństwem i śmiercią	<i>Łk. 1:47; 2:11</i>
Theos	Bóg, dla określenia Pana Jezusa jako prawdziwego Boga	<i>Łk. 1:47; Jan 20:28; Tyt. 2:13; 2 Pt. 1:11</i>

**Charts of Christian Theology and Doctrine, H.Wayne House*

ATRYBUTY BOGA

Atrybut – cecha właściwa dla danego przedmiotu lub zjawiska; identyfikuje określony podmiot i określa jego charakter.

Boga nie da się w pełni zdefiniować za pomocą słów czy wyrażeń. Żadne słowo czy zwrot nie jest w stanie całkowicie wyrazić Jego istoty. Niemniej jednak, by przybliżyć istotę Boga – takiego jakim jest – możemy określić Jego atrybuty, które są właściwe dla Jego osoby.

Najsłynniejsza definicja Boga pochodzi z Westminsterskiego Wyznania Wiary:

„*Bóg to Duch Nieskończony, wieczny, niezmienny w swej istocie, mocy, świętości, sprawiedliwości, dobroci, prawdzie, miłości, miłosierdziu, i wolności*”. – definicja sprowadza się do wyliczenia Bożych atrybutów, które są doskonałe.

Różne doskonałe cechy Boga **nie** są Jego częściami składowymi. Każda z osobna opisuje Jego całą istotę. Np.: miłość nie jest częścią Bożej natury; Bóg w całej swej istocie jest miłością. Choć w danym momencie Bóg może objawiać tę czy inną cechę swego charakteru, to jednak żadna z nich nie jest niezależna czy też ważniejsza od pozostałych. Np.: gdy Bóg okazuje swój gniew, nie przestaje być miłością. Bóg jest większy niż ogólna suma jego atrybutów. Choćbyśmy sporządzili listę wszystkich objawionych cech Boga to i tak nie oddalibyśmy w pełni Jego natury, ponieważ nie jesteśmy w stanie ogarnąć Boga swoim rozumem.

Doskonałe cechy Boga odnoszą się w równym stopniu do Ojca, Syna i Ducha Świętego. Charakteryzują one naturę Trójjednego Boga – a zatem odnoszą się do każdej Osoby Trójcy.

GRAFICZNE PRZEDSTAWIENIE ATRYBUTÓW BOGA

ATRYBUTY BOGA*

ATRYBUT	DEFINICJA	WERSETY
Prostota /duchowość	Bóg nie jest istotą złożoną, zespoloną, wieloskładnikową. Jest niepodzielny; jest duchem w swej istocie.	Jan. 4:24 24. Bóg jest duchem, a ci, którzy mu cześć oddają, winni mu ją oddawać w duchu i w prawdzie.(BW) 1 Tym. 6:15-16 15. Które we właściwym czasie objawi błogosławiony i jedyny władca, Król królów, Pan panów, 16. Jedyny, który ma nieśmiertelność, który mieszka w światłości niedostępnej, którego nikt z ludzi nie widział i widzieć nie może; jemu niech będzie cześć i moc wieczna. Amen.(BW) Jan. 1:18; 1 Tym. 1:17;
Jedność	Bóg jest tylko jeden.	5 Moj. 6:4 4. Słuchaj, Izraelu! Pan jest Bogiem naszym, Pan jedynie!(BW) 1 Kor. 8:6 6. Wszakże dla nas istnieje tylko jeden Bóg Ojciec, z którego pochodzi wszystko i dla którego istniejemy, i jeden Pan, Jezus Chrystus, przez którego wszystko istnieje i przez którego my także istniejemy.(BW)
Nieskończoność	Bóg nie ma żadnych granic. Jest nieograniczony w czasie i przestrzeni.	1 Król. 8:27 Salomon podczas poświęcenia świątyni: 27. Lecz czy naprawdę zamieszka Bóg na ziemi? Oto niebios a i niebios niebios nie mogą cię ogarnąć, a cóż dopiero ten dom, który zbudowałem?(BW) Ps. 145:3 3. Wielki jest Pan i godzien wielkiej chwały, A wielkość jego jest niezgłębiona.(BW) Dz. 17:24
Wieczność	Bóg nie ma początku ani końca. Nie zaczął istnieć i nie przestanie istnieć.	1 Moj. 21:33; Ps. 90:2 2. Zanim góry powstały, Zanim stworzyłeś ziemię i świat, Od wieków na wieki Tyś jest, o Boże!(BW)
Niezmiennność	Bóg nie zmienia się i nie podlega żadnym zmianom w swej istocie.	Jak. 1:17 17. Wszelki datek dobry i wszelki dar doskonały zstępuje z góry od Ojca światłości; u niego nie ma żadnej odmiany ani nawet chwilowego zaćmienia.(BW) Ps. 102:27-28 27. One zginą, Ty zaś zostaniesz, I wszystkie jak szata się zużywają; Jak szata, która się zmienia, one się zmienią. 28. Ale Ty pozostaniesz ten sam I nie skończą się lata twoje.(BW) Mal. 3:6
Wszechobecność	Bóg jest obecny wszędzie w całej swej istocie i przez cały czas.	Ps. 139:7-12 7. Dokąd ujdę przed duchem twoim? I dokąd przed obliczem twoim ucieknę? 8. Jeśli wstąpię do nieba, Ty tam jesteś, A jeśli przygotuję sobie posłanie w krainie umarłych, I tam jesteś. 9. Gdybym wziął skrzydła rannej zorzy I chciałem spocząć na krańcu morza, 10. Nawet tam prowadziłaby mnie ręka twoja, Dosięgłaby mnie prawica twoja. 11. A gdybym rzekł: Niech ciemność mnie ukryje I nocą się stanie światło wokół mnie, 12. To i ciemność nic nie ukryje przed tobą, A noc jest jasna jak dzień, Ciemność jest dla ciebie jak światło(BW) Jer. 23:23-24

Suwerenność	Bóg jest najwyższym władcą, niezależnym od innych autorytetów poza sobą. Główny, najwyższy, zwierzchni.	<i>Efez. 1 szczególnie werset 21</i> <i>Efez. 1:21</i> 21. Ponad wszelką nadziejską władzę i zwierzchnością, i mocą, i panowaniem, i wszelkim imieniem, jakie może być wymienione, nie tylko w tym wieku, ale i w przyszlým(BW)
Wszechwiedza	Bóg wie o wszystkim, co jest i co może się stać.	<i>Ps. 139:1-4</i> 1. Przewodnikowi chóru. Psalm Dawidowy. Panie, zbadałeś mnie i znasz. 2. Ty wiesz, kiedy siedzę i kiedy wstaję, Rozumiesz myśl moją z daleka. 3. Ty wyznaczasz mi drogę i spoczynek, Wiesz dobrze o wszystkich ścieżkach moich. 4. Jeszcze bowiem nie ma słowa na języku moim, A Ty, Panie, już znasz je całe.(BW) <i>Ps. 147:4-5</i> 4. Wyznacza liczbę gwiazd, Wszystkim nadaje imiona. 5. Wielki jest Pan nasz i potężny w mocy, Mądrość jego jest niezmiernona.(BW) <i>Mat. 11:21</i>
Wszechmoc	Bóg jest zdolny do realizacji wszystkiego co jest zgodne z jego zamysłem.	<i>Mat. 19:26</i> 26. A Jezus spojrzal na nich i rzekł im: U ludzi to rzecz niemożliwa, ale u Boga wszystko jest możliwe.(BW) <i>Obj. 19:6</i> 6. I usłyszałem jakby głos liczego tłumu i jakby szum wielu wód, i jakby huk potężnych grzmotów, które mówiły: Alleluja! Oto Pan, Bóg nasz, Wszechmogący, objął panowanie.(BW)
Prawość	Bóg zawsze czyni to co słuszne. Nikogo nie faworyzuje.	<i>Dz.Ap. 10:34-35</i> 34. Piotr zaś otworzył usta i rzekł: Teraz pojmuję prawdę, że Bóg nie ma względu na osobę, 35. Lecz w każdym narodzie miły mu jest ten, kto się go boi i sprawiedliwie postępuje.(BW) <i>Rz. 2:11</i>
Miłość	Bóg szuka najwyższego dobra ludzi i decyduje się samemu zapłacić za wszystko.	<i>1 Jan. 4:8-9</i> 8. Kto nie miłuje, nie zna Boga, gdyż Bóg jest miłością. 9. W tym objawiła się miłość Boga do nas, iż Syna swego jednorodzonego posłał Bóg na świat, abyśmy przezeń żyli.(BW) <i>Ps. 10:17</i> 17. Westchnień biedaków wysłuchujesz, Panie; Utwierdzasz ich serca, nastawiasz uważnie ucha swego,(BW) <i>Efez. 2:4-5</i> 4. Ale Bóg, który jest bogaty w miłosierdzie, dla wielkiej miłości swojej, którą nas umiłował, 5. I nas, którzy umarliśmy przez upadki, ożywił wraz z Chrystusem - łaską zbawieni jesteście(BW)
Życzliwość	Bezinteresowne dążenie Boga do zapewnienia pomyślności tych, których kocha.	<i>5 Moj. 7:7-8</i> 7. Nie dlatego, że jesteście liczniejsi niż wszystkie inne ludy, przyłgnął Pan do was i was wybrał, gdyż jesteście najmniej liczni ze wszystkich ludów. 8. Lecz z miłości swej ku wam i dlatego że dochowuje przysięgi, którą złożył waszym ojcom, wyprowadził was Pan mozną ręką i wybawił cię z domu niewoli, z ręki faraona, króla egipskiego.(BW) <i>Jan. 3:16</i> 16. Albowiem tak Bóg umiłował świat, że Syna swego jednorodzonego dał, aby każdy, kto weń wierzy, nie zginął, ale miał żywot wieczny.(BW)

Łaska	Bóg okazuje niezaskłużoną przychylność ludziom według ich potrzeby.	2 Moj. 34:6 6. Wtedy Pan przeszedł obok niego, a on zawołał: Panie, Panie, Boże miłosierny i laskawy, nieskory do gniewu, bogaty w łaskę i wierność,(BW) Tyt. 2:11 11. Albowiem objawiła się łaska Boża, zbawienna dla wszystkich ludzi,(BW) Efez. 1:5-8;
Dobroć	Troska o Jego stworzenie wyrażona przez życzliwość, miłosierdzie i łaskę.	Ps. 145:9 9. Dobry jest Pan dla wszystkich, A miłosierdzie jego jest nad wszystkimi jego dziełami.(BW) 2 Moj. 33:19;
Wolność	Bóg jest niezależny od swego stworzenia.	Ps. 115:3 3. Bóg nasz jest w niebie, Czyni wszystko, co zechce.(BW)
Świętość	Bóg jest sprawiedliwy, doskonały, oddzielony od wszelkiego zła i grzechu.	1 Piotr. 1:16 16. Ponieważ napisano: Świętymi bądźcie, bo Ja jestem święty.(BW)
Sprawiedliwość	Świętość zastosowana w relacjach. Boże prawo i Jego działanie jest zupełnie prawe.	Ps. 19:7-9 7. Z jednego krańca niebios wychodzi I biegnie do drugiego krańca, I nie się nie ukryje przed jego żarem. 8. Zakon Pana jest doskonały, pokrzepia duszę, Świadectwo Pana jest wierne, Uczy prostaczka mądrości. 9. Rozkazy Pana są słuszne, rozweselają serce, Przykazanie Pana jest jasne, oświeca oczy.(BW) Jer. 9:23 23. Lecz kto chce się chlubić, niech się chlubi tym, że jest rozumny i wie o mnie, iż Ja, Pan, czynię miłosierdzie, prawo i sprawiedliwość na ziemi, gdyż w nich mam upodobanie - mówi Pan.(BW)
Prawda	Bóg jak i Jego objawienie są najzupełniej godne zaufania.	Jan. 14:6 6. Odpowiedział mu Jezus: Ja jestem droga i prawda, i żywot, nikt nie przychodzi do Ojca, tylko przeze mnie(BW) Jan. 17:3 3. A to jest żywot wieczny, aby poznali ciebie, jedynego prawdziwego Boga i Jezusa Chrystusa, którego posłałeś(BW)
Wiarygodność	Bóg mówi prawdę i można Mu ufać.	1 Sam. 15:29 29. A doprawdy ten, który jest chwałą Izraela, nie kłamie i nie żałuje, bo nie jest człowiekiem, aby żalować.(BW) Hebr. 6:18 18. Abyśmy przez dwa niewzruszone wydarzenia, co do których niemożliwą jest rzecz, by Bóg zawiódł, my, którzy ocaleliśmy, mieli mocną zachętę do pochwycenia leżącej przed nami nadziei.(BW) Tyt. 1:2 2. W nadziei żywota wiecznego, przyobiecanego przed dawnymi wiekami przez prawdomównego Boga,(BW) Jan. 17:17;
Wierność	Bóg dotrzymuje swoich obietnic.	4 Moj. 23:19 19. Bóg nie jest człowiekiem, aby nie dotrzymał słowa Ani synem człowieczym, aby żalował. Czy On powiada, a nie czyni, I mówi, a nie spełnia?(BW) 1 Tes. 5:24 24. Wierny jest ten, który was powołuje; On też tego dokona.(BW)

Osobowość	Bóg jest osobowy. Posiada samoświadomość, wolę, intelekt, emocje.	<p>1 Moj. 3 2 Moj. 3:14 14. A Bóg rzekł do Mojżesza: <i>Jestem, który jestem. I dodał: Tak powiesz do synów izraelskich: "Jestem" posłał mnie do was!</i>(BW)</p>
Życie /samoistność	Bóg jest życiem, a nie jedynie je posiada, i źródłem wszelkiego życia.	<p>Jer. 10:10 10. <i>Ale Pan jest prawdziwym Bogiem. On jest Bogiem żywym i Królem wiecznym; Od jego gniewu drży ziemia, a narody nie mogą znieść jego groźby.</i>(BW) Jan. 5:26 26. <i>Jak bowiem Ojciec ma żywot sam w sobie, tak dał i Synowi, by miał żywot sam w sobie.</i>(BW) 2 Moj. 3:14</p>
Miłosierdzie	Bóg jest czuły i okazuje współczucie upadłym ludziom, nie daje im tego, na co zasłużyli.	<p>Mat. 9:36 2 Moj. 3:7 7. <i>Rzekł jeszcze Pan: Napatrzyłem się na niedolę ludu mojego w Egipcie i słyszałem krzyk ich z powodu naganiaczy jego; znam cierpienia jego.</i>(BW) Ps. 103:13 13. <i>Jak się lituje ojciec nad dziećmi, Tak się lituje Pan nad tymi, którzy się go boją.</i>(BW) Mat. 9:36 36. <i>A widząc lud, uzalili się nad nim, gdyż był utrudzony i opuszczony jak owce, które nie mają pasterza.</i>(BW)</p>
Cierpliwość	Bóg powstrzymuje się od wylania swego gniewu w obliczu prowokacji.	<p>1 Piotr. 3:20 20. <i>Które niegdyś były nieposłuszne, gdy Bóg cierpliwie czekał za dni Noego, kiedy budowano arkę, w której tylko niewielu, to jest osiem dusz, ocalało przez wodę.</i>(BW) 2 Piotr. 3:15 15. <i>A cierpliwość Pana naszego uważajcie za ratunek, jak i umiłowany brat nasz, Paweł, w mądrości, która mu jest dana, pisał do was;</i>(BW) Ps. 86:15 15. <i>Ty zaś, Panie, jesteś Bogiem miłosiernym i łaskawym, Nierychłym do gniewu, wielce łaskawym i wiernym.</i>(BW) Rzym. 2:4; 9:22</p>

**Charts of Christian Theology and Doctrine, H.Wayne House*